

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 11^{ης} ΙΟΥΝΙΟΥ 1953

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΚΟΥΓΕΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΔΩΡΗΤΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ὁ *Πρόεδρος* ἀγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ διακεκριμένου λογίου καὶ φιλοβίβλου *Γεωργίου Ἀρβανιτίδη*, ὅστις ἐδώρησε τὴν πολύτιμον ἐκ σπανίων βιβλίων συλλογὴν του εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ *Γενικὸς Γραμματεὺς* παρουσιάζει τὰ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν σταλέντα βιβλία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ. — Τὸ Πάσχα, τὰ ἀρνία καὶ τὰ αὐγά, ὑπὸ *Ἄντων. Κεραμοπούλλου*.

Τὸ Πάσχα εἶναι λέξις, ὡς γνωστόν, ξένη καὶ ἄκλιτος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Ἄλλὰ καὶ ἡ δηλουμένη ἑορτὴ εἶναι εἰλημμένη παρὰ τῶν ξένων μὲ τὰ ἔθιμά της. Οἱ ξένοι οὗτοι, ὡς γνωστόν, εἶναι οἱ Ἰουδαῖοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὅμως ἄλλην σημασίαν εἶχε τὸ Πάσχα, παραληφθὲν ὑφ' ἡμῶν πρὸς δήλωσιν καὶ πανηγυρισμὸν τῆς ἑορτῆς τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ὡς σπουδαιοτάτης ἑορτῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ παρ' Ἰουδαίοις σημασία τοῦ Πάσχα ἀναφέρεται εἰς τὴν διάβασιν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ τὴν ἐξ Αἰγύπτου ἔξοδόν των, ὡς ἀφηγεῖται τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐξοδος» βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἀξιοσημείωτον εἶναι — εἰς τοῦτο δὲ ἀποβλέπει τὸ σημεῖωμα τοῦτο — ὅτι σπουδαιότατον-ἔθιμον, συνοδεῦον τὸ τῶν Ἰουδαίων Πάσχα, παρελήφθη καὶ ὑφ' ἡμῶν μετὰ τῆς ἑορτῆς. Εἶναι δὲ τοῦτο ἡ σφαγὴ καὶ βρώσις τῶν ἀρνίων κατὰ τὸ Πάσχα.

Ὁ Ἰώσηπος, Ἰουδαῖος ἱστορικός συγγραφεύς, ζήσας καὶ ἀκμάσας κατὰ τὸν α' αἰῶνα τοῦ Χριστιανισμοῦ, συγγράφας δ' ἑλληνιστί, εἰς τὸ 10 βιβλίον τῆς «Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας» του διηγεῖται, ὅτι ὁ Ἰωσίας, βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν περὶ τὸ 620 π.Χ., κατὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν αἰχμαλώτων Ἑβραίων ἐκ τῆς εἰς Ἀσσυρίαν αἰχμαλωσίας, ἀφ' οὗ ἐκαθάρισε καὶ ἀπέβαλε πᾶν εἶδωλον ἄλλου θεοῦ, κομισθὲν ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων, «εἰς Ἱεροσόλυμα τὸν λαὸν συνεκάλεσε, κάκει τὴν ἀζύμων ἑορτὴν, τὴν καὶ Πάσχα λεγομένην, ἤγαγεν, ἐδωρήσατό τε τῷ λαῷ νεογνοὺς ἐρίφους καὶ ἄρνas τρισμυρίους, βοῦς δ' εἰς ὄλοκαύτως τρισχιλίους. Παρεῖχον δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ πρῶτοι διὰ τὸ Πάσχα τοῖς ἱερεῦσιν ἄρνas δισχιλίους ἑξακοσίους καὶ τοῖς λεύιταις (=ἱερατικὴ τάξις) πεντακισχιλίους ἄρνas ἔδωσαν οἱ προεστῶτες αὐτῶν, βοῦς δὲ πεντακοσίους. Καὶ γενομένης οὕτως ἀφθό-νου τῆς τῶν ἱερείων εὐπορίας, τὰς θυσίας ἐπετέλουν τοῖς Μωϋσέως νόμοις, ἐκά-στου τῶν ἱερέων ἐξηγουμένου καὶ διακονουμένου τοῖς ὄχλοις. Καὶ τοῦ μηδεμίαν ἄλλην οὕτως ἀχθῆναι τοῖς Ἑβραίοις ἑορτὴν ἀπὸ τῶν Σαμουήλου τοῦ προφήτου χρόνων αἴτιον ἦν τὸ πάντα κατὰ νόμους καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν παρατήρησιν (= διατήρησιν) τῆς πατρίου συνήθειας ἐπιτελεσθῆναι».

Ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ἰωσήπου φαίνεται ὅτι τὰ γινόμενα κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων ἐγίνοντο κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Μωϋσέως καὶ κατὰ τὴν ἑκπαλαι διατηρουμένην *πάτριον συνήθειαν*.

Ταύτην τὴν ἑορτὴν μετὰ τῶν ἐθίμων καὶ τοῦ ὀνόματός της παρέλαβον οἱ Χριστιανοὶ παρὰ τῶν Ἑβραίων καὶ προσεκόλλησαν εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναστά-σεως τοῦ Κυρίου.

Ἄλλ' ἂν τὰ ἄρνία τοῦ Πάσχα παρηκολούθησαν τὴν ἑορτὴν ταύτην παρὰ τῶν Ἑβραίων, ἔπεται ὅτι καὶ ἡ διακριτικὴ χρῆσις τῶν κοκκίνων ἀγῶν κατὰ τὸ Πάσχα, εἶναι ἐπίσης ἑβραϊκὸν ἔθιμον, ληφθὲν μετὰ τῆς ἑορτῆς παρὰ τῶν Ἑβραίων. Περὶ τούτων ὁμως ἄς ἀσχοληθῶσιν ἄλλοι.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ.—*Νικ. Γιαννακοπούλου*, Τὰ νέα εὐρεθέντα ὄροσημα τῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας καὶ Λακωνίας.